

Äinämöinen

2 / 2026 lokakuu

2	Pääkirjoitus: Risto Nurminen	10	Perheiden laavuretki
3	Tapahtumia:	11	Iso-Äiniön kasi
3	Markkinat, Asikkalan aarteet ja tukkisakset löytyivät	12	Muistoja:
4	Piha-Hentilän puiston historiaa: Jonna Nurminen	12	Lapsuuteni kesät Myllykselässä:
6	Avajaispuheen osia: Pentti Etu-Seppälä	14	Pekka Heinonen
8	Suruviestejä tuotiin moneen taloon	15	Matti Rantasen muistolle:
		15	Risto Tuomaila ja Risto Nurminen
		16	Mainos:
			10. Hilja-kirjan julkkarit
			Äinämöinen / Kyläyhdistys

Pääkirjoitus

Talkoot ovat olleet kautta aikojen suomalaisen kyläyhteisön vahvuus. Myös meidän kylällämme on saatu vuosien varrella aikaan valtavasti hyvää juuri yhteisellä tekemisellä. Bussipysäkkikatokset, postilaatikoiden suojakatokset, luontokeskus ja infokatos ovat kaikki viimeaikaisia esimerkkejä siitä, mitä voidaan saavuttaa, kun ihmiset antavat aikaansa yhteiseksi hyväksi. Ilman rahallista korvausta tehty työ on monien hankkeiden etenemisen kannalta todella arvokasta. Esimerkiksi talkoilla valmistettuja lukuisia linnunpönttöjä ja myymällä niitä on kerätty varoja kyläyhdistykselle uusien hankkeiden toteuttamiseen.

Talkoot eivät suinkaan ole vain rakennuksia, katoksia tai puistoja. Ne rakentavat myös yhteisöllisyyttä, luottamusta ja tunnetta siitä, että yhdessä voimme saada aikaan enemmän kuin yksin.

Yhteisen tekemisen tuore esimerkki on Pro Patria -patsaan siirto ja siitä virinnyt kokonainen puistohanke syntyi suuren vapaaehtoisten joukon käsissä. Työt tehtiin ilman korvausta yhteisestä halusta rakentaa kylälle jotakin pysyvää ja merkityksellistä. Patsaspuiston avajaisista voit lukea lisää tämän lehden sivuilta.

Talkoot eivät kuitenkaan synny itsestään. Jokaisen talkoopäivän taustalla on joku, joka uskoo ideaan, kutsuu ihmiset koolle, organisoii tekemisen ja ennen kaikkea pitää yllä sitä arvokasta talkoohenkeä.

Toivottavasti kyliltämme löytyy jatkossakin ihmisiä, jotka uskaltavat tarttua vetovastuuseen ja innostaa muita mukaan. Ja yhtä lailla toivottavasti löytyy tekijöitä, jotka vastaavat kutsuun. Yhdessä tekemällä syntyy elinvoimainen kylä, josta voimme kaikki olla ylpeitä.

Risto Nurminen

*Etusivun kuvat Piha-Hentilän puistosta:
Matti Pietinen*

Kihluan suunnalla tienviitat opastavat hyvin kulkijoita oikeaan suuntaan. Kuva: Liisa-Marjatta Pietinen

Tapahtumia

Äinään seudun markkinat järjestettiin sunnuntaina 7.6.!

Kuva: Saima Kairimo / Asikkalan kunta, Facebook

Oli ihanaa nähdä, miten markkinat vetivät mukaansa paljon myyjiä ja iloista ilmapiiriä tuovia ihmisiä! Jo noin 15 vuoden ajan Äinään kyläyhdistys on pitänyt markkinoita aina kesäkuun ensimmäisenä sunnuntaina.

- "Markkinat muistuttivat aluksi vain kirpputoria yksittäisillä myyjillä, mutta se kasvoi nopeasti isommaksi tapahtumaksi", sanoo kyläyhdistyksen rahastonhoitaja Pirkko Lohtari.

- "Jotkin myyjät ovat tulleet lähes joka vuosi".

Markkinoilla on viimeiset kymmenen vuotta ollut aina jokin musiikkiesitys ohjelmassa. Tänä vuonna musiikkia piti yllä Savottaboys.

Monet Asikkalan yritykset tukevat markkinoiden toimintaa arpapalkintolahjoituksilla. Kaikki tuotot käytetään Äinään seudun seurojentalon kunnostamiseen.

Oli ihanaa seurata näin iloista ja kaunista tapahtumaa! Toivottavasti nähdään ensi vuonna täällä uudelleen!

Asikkalan kunnan kesäsomettaja Saima Kairimo

Asikkalan aarteet

Asikkalan aarteet on kirjaston podcast -sarja, jossa haastateltiin kaikkien tuntemaa Esko Riukkaa. Muita muistelijoita olivat: Erkki Raumio, Matti Uusi-Uitto, Marja-Liisa Lehtinen, Riitta Ojala, Nipa Vuorinen, seppä Seppo Honka, tuohimestari Erkki Pekkarinen ja eläinlääkäri Hannu Vilppula.

<https://asikkala.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kirjasto/aarteet/>

Piha-Hentilän puiston keräykseen osallistuivat myös: Markku Kiljunen, Tapio Penttilä ja Hannu Salo

Tukkisakset löytyivät

Lauri Pietisen tukkisakset olivat olleet hukassa 1970-luvulta asti. Matti Pietinen löysi ne metsästä vasta huhtikuussa 2026, kun metsäkone oli nostanut turvepaakkua.

Kuva: Matti Pietinen

Piha-Hentilän puisto vaalii Äinään seudun historiaa

Iso-Äiniölle Piha-Hentilän entiselle tilalle rakennetun puiston avajaisia vietettiin toukokuussa. Puiston tarkoituksena on tarjota vierailijoille iloa sekä tietoa siitä, mitä alueella on aikoinaan tapahtunut.

Piha-Hentilän puiston keskipisteenä on Salpalinjan kivistä tehty Pro Patria -muistomerkki, jossa on Äinään seudun 17 sankarivainajan nimet. Lisäksi puistossa on muistomerkit Lotille, Karjalan evakoille ja Asikkalan suunnistajille. Puistoon on tarkoitettu lisätä muistomerkki myös suojeluskunnalle ja Sotilaspojille. Puistoon on istutettu noin 40 puuta, jotka kasvaessaan muodostavat upean puulajipuiston.

Puiston avajaisia vietettiin sunnuntaina 24.5.2026. Paikalle oli saapunut runsaasti vieraita ja arvovaltaisia puhujia.

Tilaisuuden alkuun Pentti Etu-Seppälä esitteli puistoa ja alueen historiaa. Etu-Seppälä kertoi, että Hentilän tilalla sijaisi historiallisesti arvokas maatilan rakennusryhmä, joka edusti pitkään umpipihaperinnettä sekä kaakkoishämäläistä rakennustyyliä, jota Helsingin yliopiston kansatieteilijät kävivät tutkimassa. Suhteellisen pienelle alueelle oli rakennettu 15 rakennusta, joista vanhin oli peräisin 1600-luvulta.

Nykyisin tilalla on jäljellä entisestä Piha-Hentilästä vain kunnostettu maakellari. Lisäksi alueella sijaisi aikoinaan kaivo, jonka paikalla on nyt kopio vinttikaivosta.

Prikaatikenraali Hannu Luotola nosti juhlapuheessaan järjestöjen tärkeyttä kylien ja kotiseutujen rakentajina. Luotolan mukaan kotiseutuyhdistykset, kyläyhdistykset, nuorisoseurat, maamiesseurat ja työväenyhdistykset sekä monet muut vapaaehtoisjärjestöt ovat vahva runko, jonka varaan suomalainen yhteiskunta on rakentunut.

- Kulttuuri kansakunnan tärkeimpänä pääomana edellyttää myös investointeja. Elinvoimainen kulttuuri on suomalaisen yhteiskunnan vahvimpia rakenteita. Se muodostaa myös kriisinkestävyiden perustan osana kokonaisturvallisuutta, kertoi Luotola.

Puheessaan Luotola muistutti, että Pro Patria -taulut ovat suomalainen perinne, joka alkoi talvisodan jälkeen. Yleensä taulut sijoitettiin taajamiin, kyliin ja kuntiin, usein koulujen tai muiden yhteisöjen rakennuksiin, joissa ne olivat sankarivainajien läheisten nähtävillä. Yhteiskunnalliset muutokset ovat kuitenkin kohdistuneet myös Pro Patria -taulujen sijoituspaikkoihin.

- Onkin kiitollista todeta, että täällä Pro Patria -muistomerkki on sijoitettu arvoiseensa ympäristöön, kiitteli Luotola.

Luotolan jälkeen kansanedustaja Mika Kari toi eduskunnan ja puolustusvaliokunnan tervehdyksen.

- Onnittelten ja kiitän teitä kaikkia, jotka olette antaneet oman panoksenne merkittävän Pro patria -puiston rakentamiseen. Veteraanien muistojen kunnioittaminen, perinnetyö ja muistomerkkien rakentaminen on kaikkia meitä varten, jotta muistamme, että on maksettu korkea hinta siitä, että saamme elää itsenäisessä valtiossa.

Karin puheen jälkeen Merja Palokangas lausui lottana toimineen äitinsä kirjoittaman runon ja kertoi tämän vaiheista kenttäsairaalarottana.

Juhani Manninen toi tervehdyksen Sotilaspoikien Perinneliitolta. Liiton tarkoituksena on toimia Suomessa toimivien sotilaspoikien perinnekiltojen kattojärjestönä.

Manninen kertoi, että 12–17-vuotiaat suojeluskuntapojat toimivat talvisodan aikana muun muassa ilmavalvonnassa, väestönsuojelussa sekä lähetti- ja vartiotehtävissä. Heitä oli tehtävissä yhteensä noin 11 000. Enimmillään sotilaspoikia oli vuoden 1943 lopulla noin 72 000.

Eero Kylä-Sipilä kertoi Äinään seudun suunnistuksen historiasta, sillä puistossa kunnioitetaan muistomerkillä myös Asikkalan Raikkaan isähahmona pidettyä Risto Kemppiä.

Puheiden jälkeen kuultiin Ukko Kärkkäisen runo, minkä jälkeen Asikkalan kirkkoherra Jari Laulainen siunasi puiston. Tilaisuudessa Markku Kiljunen, Mikko Kyöstilä ja Petri Tervo esittivät yhdessä lauluesityksiä, ja päätössanat lausui Risto Nurminen. Tilaisuuden juonsi Mikko Kyöstilä.

Teksti ja kuva: Jonna Nurminen

Piha-Hentilän puiston rakentamistalkoisiin aktiivisesti osallistuneita. Kuvassa vasemmalta Risto Nurminen, Markku Riukka, Antti Riukka, Pirkko Lohtari, Jari Honkanen, Tuija Puranen, Pirjo Nurminen, Juha Peltomaa, Sakari Kinnunen, Otto Virtanen, Ville-Veikko Tuukkala, Ari Honkala, Kyösti Kämpölä, Kari Eerola. Kuvasta puuttuvat ainakin: Pentti Etu-Seppälä, Ahti Jussila, Petri Nurminen, Juuso Peltomaa sekä Matti ja Liisa-Marjatta Pietinen.

Puistojuhlan avajaispuheen osia

Avajaispuheen piti Pentti Etu-Seppälä

*Teksti Pentti Etu-Seppälä
Kuvat: Ari Myllylä / Facebook*

Nyt Hentilän alue on taas pääsemässä eloon. Historiallisesti arvokkaasta, entisestä talonpoikaisympäristöstä muodostuu Äinään seudulle kaunis Piha-Hentilän puisto, jonka kukoistus vuosi vuodelta vain kasvaa ja alueelle istutetut monet mongolian pihlajat, vaahterat, kynäjalavat, japanin lehtikuuset ym. kasvavat suuremmiksi.

Keskeisin osa puistoa on sankarivainajien muistomerkki. Salpalinjan jyhkeät kivipaadet seisovat tukevasti komealla alustallaan muistuttamassa meitä Äinään seudun kylliemme Iso-Äiniön, Vähimaan, Myllykselän ja Joenniemen nuorista miehistä, jotka uhrasivat henkensä isänmaan puolesta.

Sankarivainajien muistomerkkin ohessa alueella muistetaan sota- ja kotirintamalla isänmaatamme puolustaneita naisia - lottia ja pikkulottia. Samoin sodan jalkoihin joutuneita karjalaisia - evakkoja, jotka pakotettiin jättämään rakkaat kotiseutunsa.

Oman muistomerkkin, rastin, saivat myös Äinään seudun huippu-urheilijat - suunnistajamestarit. Eri-tyisesti muistetaan Jukolan viestin sankareita, joista yksi vielä on joukossamme, Riukan Esko, ja heidän innostajaansa, valmentajaansa ja koko Asikkalan Raikkaan suunnistuksen isää Risto Kempppiä.

Tästä kaikesta puistoalueella tehdystä työstä on osoitettava suuret kiitokset hankkeen toteuttajalle Risto Nurmiselle, joka vaivojaan säästelemättä on vienyt ideaansa eteenpäin käytännössä lähes omin käsin ja kiitokset tietenkin Anu Kailaniemelle -alueen omistajalle, joka on yleensä mahdollistanut upean hankkeen toteuttamisen.

Kokonaisuutena voisi sanoa, että Asikkala ja erityisesti Iso-Äiniö on saanut hienon nähtävyyden.

Ohjelma

<i>Tilaisuuden avaus ja juonto</i>	<i>Mikko Kyöstiä</i>
<i>Puiston esittely</i>	<i>Pentti Etu-Seppälä</i>
<i>Jublapuhe</i>	<i>Prikaatikenraali Hannu Luotola</i>
<i>Puolustusvaliokunnan tervehdys</i>	<i>Kansanedustaja Mika Kari</i>
<i>Sotilaspoikien perinneliiton tervehdys</i>	<i>Puheenjohtaja Jubani Manninen</i>
<i>Äinään seudun suunnistuksen historiaa</i>	<i>Eero Kylä-Sipilä</i>
<i>Runo</i>	<i>Ukko Kärkkäinen</i>
<i>Puiston siunaaminen</i>	<i>Kirkkoherra Jari Laulainen</i>
<i>Lauluesitykset</i>	<i>Markku Kiljunen, Mikko Kyöstiä, Petri Tervo</i>
<i>Tilaisuuden päättösanat</i>	<i>Risto Nurminen</i>

*Tilaisuuden päätyttyä olemme järjestäneet kutouvieraille
ruokailun Rähälän navetassa Ikonajantie 26.
Olette tervetulleita.*

Risto ja Pirjo Nurminen

Vasemmalta Mikko Kyöstiä, Markku Kiljunen ja Petri Tervo.

*Mikko Kyöstiä antoi Risto Nurmiselle Äinään Äijä -kunnia-
kirjan ja kukkakimpun. Äinään Äijä on ensimmäistä kertaa ja-
ettu ja kuvaa hyvin Riston määrätietoista työtä kylän hyväksi.*

Lotta Svärd -muistomerkki on uusi Piha-Hentilän puistossa.

*SORTAVALA PALAA. Neuvostoliiton 92 pommikonetta moukaroï viitenä aaltona Sortavalaa 2.2.1940. Pommituskertoja oli 23. Rakennusten tuhot olivat mittavat, 31 henkeä kuoli. Asikkalan miehet joutuivat seuraamaan pommien putoamista.
Kuva: Atle Etu-Seppälä*

Pro Patria -muistomerkki kertoo osaltaan siitä, miten Asikkalan nuoret miehet osallistuivat vuosien 1939–1945 aikana talvi- ja jatkosotaan sekä Lapin sotaan. He olivat talvisodan aikana torjumassa vihollisen hyökkäyksiä muiden muassa Punnuksen, Valkjärven Salmenkaidan ja Kaskiselän taisteluissa. He toteuttivat koko sadan viiden päivän ajan tinkimättä annetun tehtävänsä ja säilyttivät tilanteen johdon ja joukkojen hallinnassa.

Menetykset olivat kuitenkin raskaat. Talvisodassa kaatui kaikkiaan 65 Asikkalan miestä, joista kolme oli kylästämmme. Ensimmäisenä kaatui Viljo Wallden aivan sodan ensi hetkillä. Toinen Äinään seudun kaatunut oli August Enroth ja kolmas Huvi Jussila.

Välirauhan aikana vuonna 1940 kotiutettiin vanhempia ikäluokkia, mutta kesäkuussa 1941 käynnistettiin liikekannallepano. Asikkalan miehet lähetettiin Korpiselän ja Sääntämän suuntaan. Verisissä taisteluissa lyötiin venäläiset ja sotilaamme siirrettiin Syvärille Lotinanpeltoon. Sodan loppuvaiheessa vuonna 1944 Asikkalan miehet osallistuivat Viipurin kaupungin puolustukseen, jossa kaatuneita ja haavoittuneita tuli paljon. Kaikkiaan heitä kaatui jatkosodassa 129, joista Äinään seudulta 13. Lisäksi moni miehistämme haavoittui.

Aselevon solmimisen jälkeen suomalaisten tehtävänä oli saksalaisten karkottaminen. Lapin sota vaati Asikkalasta yhden kaatuneen, Pentti Vilppulan, Äinään Rekolan pojan.

Sodan alkuaikoina pyrittiin veljeksiä sijoittamaan samoihin ryhmiin ja joukkueisiin, mutta käytännöstä luovuttiin, jottei suruviestejä tulisi samaan kotiin useita kerralla. Tämä ei kuitenkaan estänyt sitä, että muutamiin taloihin tuotiin kaksikin suruviestiä rintamalta. Näin kävi mm. Koskuvin, Humpilan ja Sipilän poikien kohdalla. Näistä taloista kaatuivat veljekset.

Pro Patria -tauluissa ovat seutumme sankarivainajien nimet, joista Esko Riukka on koonnut yksityiskohtaisempia tietoja seuraavasti:

August Enroth (21.9.1908–20.12.1939). Kaatui Valkjärvellä. Koti oli Iso-Äiniöllä Paasinmäellä, Harjulan talojen paikalla. Ester Harjula oli Augustin sisko.

Toimi Edvard Honkala (21.12.1916–12.5.1942). Kotoisin Iso-Äiniön Pietilästä, Pauli ja Esko Honkalan ja Bertta Sipilän veli.

Sulo Alarik Humpila (24.12.1914–5.9.1941). Viljami Humpilan veli.

Viljam Humpila (13.11.1900–10.7.1941). Kaatui Korpiselässä. Toimi myllärinä ja seppänä sekä postin ja keskuksen hoitajana. Vaimo oli Aino ja tytär Kirsti Ahola.

Oskari Karlström (24.10.1913–29.6.1944). Kirkolan pitkäaikainen työmies.

Sulo Kotivalo Kokkola (5.10.1913–24.5.1942). Astui miinaan palatessaan yhdenmiehen partiosta. Häntä esitettiin sekä talvisodan ja jatkosodan ansioistaan Mannerheimin ritariksi.

Olli Vihtori Kommeri (1.12.1920–21.8.1941). Kaatui Kiimasjärvellä. Oli Vähimaan Kommerin poika.

Toimi Armas Koskivi (16.1.1911–5.8.1941) Kaatui Söntämässä. Myllykselän Koskivin poika.

Väinö Koskivi (5.7.1920–14.3.1942) Toimi Koskivin veli.

Johan Eino Kämpölä (17.11.1916–5.10.1942). Haavoittui ja kuoli sotasairaalassa.

Onni Juhani Malmberg (4.10.1921–29.6.1944).
Vähimaan Malmbergin vanhin poika.

Paavo Armas Sipilä (26.6.1926–17.11.1945). Kuoli saamaansa sairauteen. Myllykselän Sipilän nuorin poika.

Viljo Sipilä (28.8.1918–6.8.1941). Kaatui Söntämässä. Paavo Sipilän veli.

Viljo Wallden (15.12.1918–30.11.1939).

Kaatui sodan ensi tunteina Lipolassa nuorena pioneerina. Jalmari ja Tilda Walldenin poika.

Pentti Villehard Vilppula (23.11.1922–8.10.1944). Kaatui Lapin sodassa. Iso-Äiniön Rekolan poika.

Lauri Teodor Vuorio (3.8.1923–22.9.1944). Haavoittuneena kuoli sotasairaalassa. Oli Vuorion poikia Antsillan talosta Iso-Äiniöltä.

Huvi Jussila (20.7.1904–21.1.1944). Kaatui Punnusjärvellä järven jälle. Lankomies Evert Pispä haki sieltä vainajan asetoveriensä estelyistä huolimatta. Vähimaa.

Perheiden laavuretki

Asikkalan kunnan avoin varhaiskasvatus ja Asikkalan seurakunnan varhaiskasvatus järjestivät perheiden laavuillan Iso-Äiniön luontokeskuksessa elokuun lopulla. Eri ikäisten lasten perheet (25 henkeä) kokivat olonsa tervetulleeksi kauniissa paikassa ja aurinkoinen ilta oli kaikin puolin onnistunut. Pieniä tehtäviä ripoteltiin ratkottavaksi polun varrelle ja nuotiolla paistettiin herkkuja. Moni kiinnostui kovasti luontokeskuksesta, jonne voisi tulla uudelleen.

Kyläyhdistyksen puolesta retkeilijät otettiin vastaan ja autot ohjattiin parkkiin. Vieraanvaraisuutta osoittaen luontokeskuksessa oli myös siivottu, polku ajettu ja nuotiossa paloi tulet valmiina.

Teksti: Liisa-Marjatta Pietinen ja retkeläiset. / Kuvat: Matti Pietinen, Eveliina Markkinen ja Perhekeskus Ilo Facebook

Iso-Äinön kasi

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN / KUVAT: MATTI PIETINEN

Miehet

1. Matti Salmensuu, CustomSports 31.16.3
2. Roni-Eemil Norrbacka 31.22.0
3. Jari Mikkela, Anjalan Liitto 31.31.9

Ari Kärkkäinen ja Henry Raita (Outdoor Events / Aurora Events Oy) apujoukkoinen järjestivät Iso-Äiniön kasin 26.9.2026 Niemimäen Juhlatilan pihalla. Sateisessa, 12 asteisessa säässä noin 30 juoksijaa pinkoi matkaan. Kärkiryhmä vauhditti ja kannusti juoksullaan muita, vaikkakin välieroja muodostui. Kunnan tervehdyksen tapahtumaan toi Rinna Ikola-Norrbacka, ja hän osallistui perheensä kanssa kisaan. Naisten nopein oli Anna-Maria Jäpölä ja miesten sarjan voitti Matti Salmensuu.

Rinna Ikola-Norrbacka ja kuvassa keskellä seisoo sivuttaain miesten sarjan voittaja Matti Salmensuu.

Naiset:

1. Anni-Mari Jäpölä, Asikkalan Raikas 33.11.1
2. Iira-Nella Norrbacka 33.40.2
3. Isla-Riina Norrbacka 40.08.9

Naisten sarjan voitti lennokkailla askelilla Anna-Maria Jäpölä.

Muistoja

Lapsuuteni kesät Myllykselässä

Pekka ja pikkuveli mökin portailla.

Isoäitini kotitalolla, Sipilän talon vierestä Pirttilän puolella vietin kesä viisikymmenluvun puolesta välistä aina teini vuosiin saakka. Siihen aikaan kylällä oli paljon lapsia ja vanhempaakin väestöä. Isoäidin koti oli vanha savupirtti, joka oli sisältä ihan musta. Ovi oli pieni, kynmys korkealla ja ihan pienenä joutui kiipeämään kynnyksen yli. Siihen aikaan isoäidin isä oli vielä elossa ja hänen nimensä oli Kalle Siljander. Talossa ei ollut edes sähköjä, joten joutui ruuan ja lämmityksen hoitamaan puilla. Savupirttiin oli jo silloin muurattu piippu ja sisällä oli puuliesi.

Viereen oli rakennettu makuupirtti, jossa oli uuni ja sänky. Pihapiiriin kuuluivat mökin jatkeena ollut pieni navetta, tietysti ulkokuussi ja lisäksi heinälato sekä savusauna, joka oli silloin jo niin huonossa kunnossa, ettei sitä voinut käyttää.

Vielä pihalta löytyi aitta, jossa usein veljeni kanssa nukuttiin olkipatjalla ja päällä oli painava peitto. Kun tulimme sinne kesäkuun alussa, oli kyläkoulussa vielä oppilaat koulussa muutaman viikon, kun siellä oli syksyllä ns. perunannostoloma. Meillä oli paljon tekemistä silloin kylän muiden lasten kanssa, kun naapurin (Sipilän) lasten kanssa leikittiin kauppaa ja maitokäräyt toimittivat taksin virkaa.

Vanha mylly oli vielä silloin toiminnassa, ja isännät ajoivat sinne loppukesästä viljaa jauhettavaksi. Myöhemmin, kun Myllykolussa ei enää ollut mylly käytössä, leikimme myllyn talossa vuokralla asuvan perheen lasten kanssa piilosta vanhan myllyn uumenissa.

Saimme myös lainata soutuvenettä, jolla pääsimme jokea pitkin Päijänteelle onkimaan ja Huuhinsaareen saunomaan. Isä oli saanut luvan käyttää siellä ollutta kalamajaa, joka oli kaksikerroksinen ja sauna oli siinä vieressä. Taisimme siellä joskus olla yötäkin.

Huuhin saaren kalamaja ja sauna.

Meidän perhe lähdössä järvelle.

Myöhemmin muistan, kun mökin vanha pärekatto purettiin ja tilalle laitettiin huopakatto. Laudat haettiin silloiselta sahalta joen vierestä. Isän kanssa mentiin sinne lainahevosella ja lautataapelista valittiin sopivat laudat katolle.

Olimme myös eri taloissa heinätöissä ja Sipilästä muistan saaneeni palkaksi juuri leivotun ruislimpun, mutta Tupalasta sain vain jätskirahan. Niin monet kesät menivät ja vartuttiin isommiksi. Vanhat talotkin purettiin, kun isoisä rupesi rakentamaan nykyistä taloa siihen tilalle.

Olimme mukana sitä rakentamassa ja nukuimme siinä aitassa. Isäni kaivoi kaivonkin siihen pihalle, josta saatiin vettä. Ennen jouduttiin vesi hakemaan naapureilta Sipilästä, Pirttilästä ja jopa koululta asti.

Kansalaiskouluikäisenä koulun veistotunneilla paras kaverini Pekka (Albert) Järvinen rakensi intiaanikanootin, joka vietiin isoisäni venetalaaseen Joenniemeen ja josta useasti käytiin sillä Päijänteellä melomassa ja kalastelemassa sekä telttaretkillä.

Niin ne vuodet ovat vierineet ja se talokin myytiin, kun isovanhemmat kuolivat ja nyt on omatkin vanhemmat jo edesmenneitä. Melkein joka kesä tulee niillä nurkilla käytyä ja muistelemassa Talasrannassakin, kun sinne tukkiautot ajoivat tukkikuormia.

Paljon on lapsuutta jäänyt sinne ja upeita muistoja leikkikavereista Sipilästä ja Tupalasta. Enää en kaikkien talojen nimiä muistakaan. Sipilän talokin näyttää aika autiolta ja muutenkin aika on vienyt sitäkin seutua muutosten kourissa.

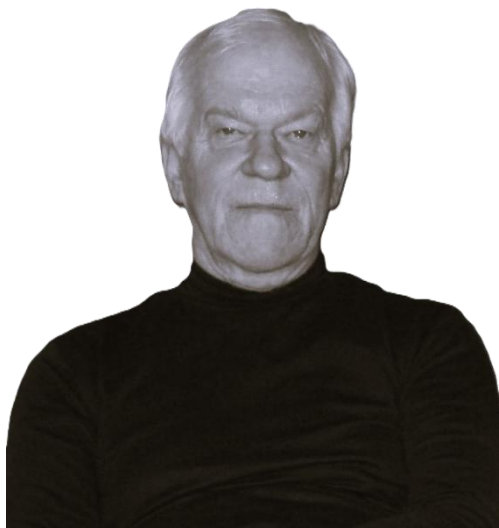
Olisi kiva kuulla mitä sinne nykyään kuuluu? Sen verran katselin, että Tupalan talomuseossa on silloin tällöin jotain tapahtumia Hemmon isännöimänä. Tässä tämä pieni tarinani oli, jonka sinne vei lapsuuteni muistot. Paljon jäi kertomatta ja on minulla kuviakin niiltä ajoilta, jos tämä tarina saisi kiinnostusta muidenkin kuulla.

*Hyvää syksyn jatkoa
sinne muistojeni kylään.
Terveisin Pekka Heinonen*

Riukan kohdalla menossa järvelle uimaan.

Matti Rantasen muistolle

Suruviesti, joka saavutti meidät pääsiäisenä - Iso-Äiniön oma poika, Matti Rantanen on vaipunut ikiuneen. Lapsuudesta jo alle kouluikäisenä alkanut ystävyys ja yhteydenpito jatkui aina viimeisiin päiviin saakka, kunnes sairaus uuvutti Matin 5.4.2026.

Myllykselässä, Siirin koulussa, Matti osoittautui jo erittäin sanavalmiiksi ja välillä vähän liiankin vilkkaaksi, josta johtuen joutui joskus seisomaan nurkassa. Koulu ei kovinkaan paljon Mattia kiinnostanut, mutta autolla ajo sitäkin enemmän.

Pepe muistaa, kun noin 10-vuotiaana lainattiin Arvolta kuorma-autoa ja mentiin käymään Kämpölässä. Auton peruuttaminen tapahtui välillä astinlaudalta tarkistamalla, että suunta on oikea.

Nuoruudessa urheilun parissa vietettiin aikaa ja kisailtiin, kesällä mm. suunnistettiin, hypättiin korkeutta, seivästä, kolmiloikkaa ja pituutta. Talvella pelattiin jääkiekkoa Karsillan jäällä, hypättiin mäkeä Kempin-Vuorion-Maakesken-Pyssymäen-Kurhilan ja vuoden 1964 jälkeen Vääksyn mäistä. Kesällä myös vietettiin paljon yhteistä aikaa kalareissuilla ja useasti yövyttiin Kelkutteella Kämpölän ja Kihlualla Kymin kämpällä.

Ripille pääsyn jälkeen, kun saatiin ns. virallinen tansseissa käynti lupa, kierrettiin viikonloppuisin lähialueiden tanssipaidat. Ajokortti-ikään päästyämme käytiin vähän kauempanakin. Lapsuus- ja nuoruusajan jäätyä taakse, tiet luonnollisesti hieman erkanivat. Me poistuimme kylältä omille teillemme ja omiin ammatteihin. Matille luonnollinen ammatinvalinta tietenkin oli autolla ajaminen, joten ratin takana kertyikin yli kuusi miljoonaa kilometriä; niin puutavaraa, juurikkaita, perunoita, soraa sekä kappaletavaroita ja lunta paikasta toiseen siirrellessä. Vuosiakin alalla kertyi 46.

Matille oli luonto antanut rautaiset hermot ja kiireettömän huumorin. Koskaan ei ollut kahvipöydästä niin kiire, ettei poliisien kanssa sattuneista kummelluksista olisi kerinnyt herjaa heittämään ja kehumään miten hyvä auto Scania on.

Matti oli yksi Äinään Pyrkivän perustajajäsenistä ja myös kantava voima Äinään Äijien lentopallojoukkueessa. Jääkiekossa Pelicansia fanitettiin ja pelit seurattiin kotitalon autotalliin rakennetusta "tilannehuoneesta". Vaimon kertoman mukaan sieltä kuuluva meteli oli välillä kovempi kuin jäähallissa, vaikka siellä ei muita ollut kuin Matti.

Matti siunattiin Asikkalan seurakuntakeskuksessa lähiomaisten ja ystävien läsnä ollessa 2.5.2026 ja saateltiin viimeisille kilometreille maantien päällä Scanian alppitorvien säestämänä.

Matti ei koskaan poistu mielestämme

Risto "Pepe" Tuomaila

Risto "Ripa" Nurminen

10. Hilja-kirjan julkkarit

(sarjan päätöskirja)

pe 30.10.2026 klo 18

Markun Museolato
Kirkolantie 82 / 90

Tervetuloa koko kylän juhlaan
lapsiperheet ja kaikki kiinnostuneet!
Pientä tarjoilua!

*Kauko Valtola (Antero Valtolan setä) ajoi taksia. Kuva on otettu Joenniimestä Valtolan portilta.
Kuva: Tapio Penttilä*

